

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ**
Придунайська філія
Кафедра права

СХВАЛЕНО

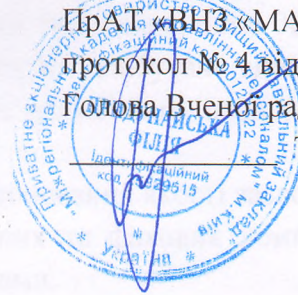
Вченою радою Придунайської філії

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

протокол № 4 від «25» травня 2023 р.

Голова Вченої ради, проф., д.пед.н.

Тамара ГУМЕННИКОВА

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

спеціальності:	081 «Право (шифр і назва спеціальності)
освітнього рівня:	Бакалавр (назва освітнього рівня)
освітньої програми:	081 «Право» (шифр і назва освітньої програми)

РОЗРОБЛЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою права Придунайської філії

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

протокол № 9 від «22» травня 2023 р.

зав.кафедри, к.ю.н., доцент

— Петро ФЕДОСОВ

Ізмаїл 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційні екзамени за спеціальністю 081 «Право» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є обов'язковим компонентом атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого рівня вищої освіти та освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

До атестаційних екзаменів допускаються здобувачі вищої освіти, які склали всі поточні іспити та заліки, що передбачені навчальним планом, і успішно пройшли та захистили звіт з практики.

Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння змісту обов'язкових компонентів, рівня сформованості загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання здобувачами.

Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньою програмою «Право» є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частин навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

Терміни проведення атестації визначаються навчальним планом підготовки фахівців і графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен здобувач після повного виконання ним навчального плану за відповідним освітнім рівнем.

Атестаційний екзамен має комплексний характер і містить питання, які базуються на навчальному матеріалі наступних дисциплін, які формують профіль фахівця та рівень його кваліфікації до практичної роботи:

– комплексний екзамен з дисциплін «Конституційне право України» (1 питання), «Адміністративне право» (1 питання), «Міжнародне право» (1 питання);

– комплексний екзамен з дисциплін «Цивільне право» (1 питання), «Кримінальне право» (1 питання), «Міжнародний захист прав людини» (1 питання).

Атестаційний екзамен проводиться у формі усних відповідей.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти завершується видачею документу встановленого зразка про присудження їм ступеня бакалавра спеціальності 081 «Право», галузі знань 08 «Право».

Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра права здійснюють члени ЕК на основі академічної доброчесності та встановлених правил, засад (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали

оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених Програмою атестаційних іспитів, з урахуванням рівня досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра права повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень юридичної науки у сфері професійної діяльності;

- вміє розв'язувати складні та непередбачувані завдання і проблеми з предмета професійної діяльності, що вимагає самостійної інтерпретації інформації, вибору методів та засобів вирішення.

Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: поєднання 4-бальної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) та 100-бальної системи.

Шкала відповідності оцінок: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА

Перший атестаційний екзамен

1) Конституційне право України

1. Система конституційного права України. Характеристика структурних елементів
2. Конституційно-правові відносини: поняття, особливості, види.
3. Поняття, функції, структура та юридичні властивості Конституції України.
4. Порядок прийняття Конституції України, внесення в неї змін та доповнень.
5. Інститути конституційного права України: поняття і види.
6. Поняття, засади та система принципів конституційного ладу України.
7. Конституційний принцип поділу влади: його зміст та реалізація в Україні.
8. Громадянство України. Порядок набуття та припинення громадянства України.
9. Поняття, види та конституційні принципи правового статусу особи в Україні.
10. Поняття і найважливіші властивості основних прав і свобод громадян України. Їх класифікація.
11. Конституційні обов'язки громадян України: поняття, ознаки, види.
12. Конституційно-правовий статус біженців в Україні. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб.
13. Конституційно-правовий статус політичних партій та громадських організацій в Україні.
14. Поняття, види і предмет референдумів в Україні.
15. Поняття виборів та виборчого права. Конституційні принципи виборчого права в Україні.
16. Виборче законодавство та виборчі системи в Україні.
17. Порядок виборів народних депутатів України.
18. Порядок виборів Президента України.
19. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
20. Загальна характеристика конституційно-правового статусу народних депутатів України.
21. Конституційно-правовий статус Президента України. Підстави дострокового припинення повноважень Президента України.
22. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Правовий статус Прем'єр-міністра України.
23. Склад, функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Порядок формування Кабінету Міністрів України.
24. Конституційно-правовий статус органів судової влади в Україні. Конституційні принципи судочинства в Україні.
25. Конституційно-правовий статус суддів в Україні.
26. Поняття та сучасні моделі конституційного контролю. Органи конституційного контролю в Україні та їх повноваження.
27. Конституційний Суд України: склад, порядок формування, структура.
28. Функції та компетенція Конституційного Суду України. Акти Конституційного Суду України.
29. Форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційне

провадження, його форми і стадії.

30. Конституційні принципи та система адміністративно-територіального устрою України.

2) Адміністративне право

1. Джерела адміністративного права.
2. Види норм адміністративного права.
3. Поняття, предмет, система та методи адміністративного права.
4. Норми адміністративного права: поняття та особливості.
5. Держаний службовець: поняття, ознаки, види.
6. Поняття, види та структура адміністративно-правових відносин.
7. Методи державного управління: поняття та класифікація.
8. Поняття та види органів виконавчої влади.
9. Нагляд у державному управлінні та його види.
10. Поняття та підстави адміністративної відповідальності.
11. Попередження як вид адміністративного стягнення.
12. Штраф як вид адміністративного стягнення.
13. Виправні роботи як вид адміністративного стягнення.
14. Адміністративний арешт як вид адміністративного стягнення.
15. Поняття та види адміністративного стягнення.
16. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення.
17. Поняття, принципи та учасники адміністративного процесу.
18. Поняття та види адміністративного провадження.
19. Юрисдикційні провадження.
20. Провадження по справах про адміністративні правопорушення.
21. Дисциплінарне провадження.
22. Провадження по заявах та скаргах громадян.
23. Реєстраційне провадження.
24. Провадження по справах, що виникають з зв'язку із здійсненням державного міжвідомчого контролю.
25. Стадії адміністративного провадження.
26. Поняття паспортної системи. Видача і обмін паспортів.
27. Поняття дозвільної системи.
28. Міністерство юстиції: структура, функції та компетенція.
29. Компетенція Служби безпеки України.
30. Органи реєстрації актів громадянського стану: система та компетенція.

3) Міжнародне право

1. Поняття та елементи правосуб'єктності в міжнародному праві.
2. Поняття та види міжнародно-правового визнання.
3. Декларативна теорія міжнародно-правового визнання.
4. Конститутивна теорія міжнародно-правового визнання.
5. Універсальна міжнародна правосуб'єктність держави.
6. Особливості міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій.
7. Поняття та система права міжнародних організацій.

8. Структура та повноваження керівних органів ООН.
9. Особливості правосуб'єктності народу та нації в міжнародному праві.
10. Характеристика особливостей діяльності спеціалізованих установ ООН.
11. Поняття міжнародного трудового права та його місце в системі міжнародного права.
12. Поняття та види основних джерел міжнародного права.
13. Поняття та види допоміжних (вторинних) джерел міжнародного права.
14. Поняття та система міжнародного економічного права.
15. Поняття міжнародного права у сфері захисту прав людини та його співвідношення з міжнародним гуманітарним правом.
16. Міжнародно-правові засади, спрямовані на викорінення безгромадянства в міжнародному праві.
17. Джерела міжнародного права у сфері захисту прав людини.
18. Характеристика структури та напрямів діяльності МОП.
19. Компетенція Міжнародного суду ООН.
20. Склад та основні напрями діяльності Ради Безпеки ООН.
21. Правонаступництво держав по відношенню до міжнародних договорів.
22. Характеристика основних принципів міжнародного права.
23. Джерела міжнародного гуманітарного права.
24. Склад та повноваження Економічної та Соціальної Ради ООН.
25. Основні напрями діяльності Генеральної Асамблеї ООН.
26. Міжнародний валютний фонд.
27. Міжнародний банк реконструкції та розвитку.
28. Міжнародно-праві аспекти захисту жертв збройних конфліктів.
29. Співвідношення Міжнародного договору та міжнародного звичаю в системі джерел міжнародного права.
30. Характеристика Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Другий атестаційний екзамєн

1) Цивільне право

1. Поняття та ознаки зобов'язань та зобов'язального права.
2. Договір дарування: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма. Особливості договору пожертви як різновиду договору дарування.
3. Договір купівлі-продажу: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма. Різновиди договору купівлі-продажу.
4. Цивільно-правова відповідальність, її зміст.
5. Поняття, функції та значення цивільно-правового договору. Класифікація договорів у цивільному праві.
6. Поняття та види права спільної власності. Права та обов'язки співвласників.
7. Договір прокату: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма. Особливості договору прокату.
8. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи: поняття, ознаки та види. Зміст особистих немайнових прав.
9. Договір доручення: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма.

10. Загальні положення про недійсність правочинів: поняття, ознаки.
11. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин: поняття, ознаки та значення. Види юридичних осіб за законодавством України.
12. Договір найму (оренди) житла: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма. Особливості договору найму житла.
13. Поняття права інтелектуальної власності. Відмінності права інтелектуальної власності від права власності.
14. Форми і способи захисту цивільних прав та інтересів.
15. Поняття строку та терміну, їх значення та види.
16. Поняття та особливості цивільного права. Предмет, метод, функції та принципи цивільного права.
17. Поняття та значення підстав виникнення, зміни та припинення (юридичних фактів) цивільних правовідносин. Юридичний склад.
18. Спадкування за заповітом. Посвідчення та зміст заповіту. Види заповітів. Порядок та випадки відміни та зміни заповіту.
19. Представництво у цивільному праві: поняття, підстави виникнення та види.
20. Договір довічного утримання (догляду): поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма.
21. Договір страхування: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма. Види страхування в Україні.
22. Підстави і черговість спадкування за законом.
23. Поняття та система деліктних зобов'язань. Суб'єкти та зміст деліктних зобов'язань. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань.
24. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права: поняття, види, зміст і значення. Співвідношення правоздатності з дієздатністю.
25. Порядок прийняття спадщини. Дії, які свідчать про прийняття спадщини. Порядок відмови від спадщини.
26. Договір міни (бартеру): поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма.
27. Поняття і види об'єктів цивільних прав. Обороздатність об'єктів цивільних прав.
28. Договір контракції сільськогосподарської продукції: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма.
29. Договір найму (оренди): поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма.
30. Поняття, сутність та значення позовної давності. Види строків позовної давності.

2) Кримінальне право

1. Види співучасників злочину. Експес виконавця.
2. Вчинення злочину злочинною організацією.
3. Рецидив злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.
4. Поняття, ознаки і мета покарання.
5. Загальні засади призначення покарання.
6. Обставини, які пом'якшують покарання, та обставини, які обтяжують покарання.

7. Поняття і правові наслідки судимості.
8. Припинення судимості.
9. Примусові заходи медичного характеру в кримінальному праві.
10. Поняття та види вбивств.
11. Умисне тяжке тілесне ушкодження.
12. Суб'єкт злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів).
13. Службова недбалість.
14. Зловживання владою або службовим становищем.
15. Хуліганство.
16. Бандитизм.
17. Контрабанда.
18. Відмежування грабежу від розбою.
19. Відмежування крадіжки від грабежу.
20. Згвалтування.
21. Захоплення заручників.
22. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.
23. Чинність кримінального закону у просторі та за колом осіб.
24. Поняття і ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.
25. Класифікація злочинів і її кримінально-правове значення.
26. Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони складу злочину.
27. Необережність і її види. Випадок(казус) як невинне спричинення шкоди.
28. Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Спеціальний суб'єкт злочину.
29. Поняття, критерії та кримінально-правове значення неосудності.
30. Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони складу злочину.

3) Міжнародний захист прав людини

1. Основні вчення про міжнародне право та його походження.
2. Система міжнародного права. Умови виникнення, юридичне значення.
3. Універсальні та регіональні правові механізми захисту прав людини. Види. Способи.
4. Міжнародно-правова концепція прав людини. Її відображення у чинному міжнародному праві.
5. Міжнародно-правове регулювання захисту прав національних, етнічних, мовних, релігійних меншин.
6. Міжнародно-правовий захист дітей і жінок.
7. Акти, що приймають міжнародні міжурядові організації та їх значення для міжнародного права.
8. Правонаступництво України у зв'язку з припиненням існування СРСР. Українське законодавство про міжнародне правонаступництво.
9. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.
10. Набуття чинності міжнародним договором. Дія та дійсність міжнародного договору.
11. Вплив міжнародного права на правовий режим державної території.

12. Державний кордон. Міжнародно-правове визнання та закріплення державного кордону України.
13. Поняття міжнародної колективної безпеки. Міжнародно-правові засоби забезпечення колективної безпеки.
14. НАТО як міжнародна організація колективної безпеки. Міжнародно-правові основи співпраці України з НАТО.
15. Дипломатичні та консульські привілеї та імунітети. Юридичне закріплення, призначення, зміст.
16. Міжнародне кримінальне право. Поняття, концепції. Міжнародна кримінальна відповідальність.
17. Міжнародна правова допомога. Поняття, види, реалізація.
18. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів. Основні сучасні тенденції розвитку міжнародного гуманітарного права.
19. Міжнародна агресія. Поняття, міжнародно-правові засоби запобігання агресивних воєн. Відповідальність за розв'язання агресивної війни.
20. Поняття міжнародно-правової відповідальності та правові підстави її виникнення. Види і форми міжнародно-правової відповідальності.
21. Юрисдикція Міжнародного Суду. Україна та Міжнародний Суд.
22. Місце Європейського Союзу серед інших міжнародних організацій (ООН, НАТО, Рада Європи, Організація з питань безпеки і співробітництва у Європі, Світова організація торгівлі).
23. Правове регулювання відносин Європейського Союзу з Європейською асоціацією вільної торгівлі. Правовий статус Європейського економічного простору.
24. Правова природа Європейського Союзу: основні концепції.
25. Права людини в праві ЄС.
26. Хартія Європейського Союзу про основоположні права: структура, юридична сила.
27. Захист права ЄС у національних судах держав-членів.
28. Юрисдикція Європейського суду з прав людини (предметна, персональна, територіальна, часова).
29. Право на життя: ст. 2 Конвенції. Зміст права, критерії застосування сили, екстрадиція та право на життя, проблемні питання у застосуванні ст. 2 Конвенції.
30. Заборона катувань: ст. 3 Конвенції. Зміст позитивних та негативних обов'язків держави за ст. 3 Конвенції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін. Вид. 6-те, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 квіт. 2021 р. Харків: Право, 2021. 196 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтєвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
3. Адміністративний процес України: теорія, практика: Підручник. 2-ге вид. / Смокович М. І., Бевзенко В. М., К.: ВД «Дакор», 2021. 1204 с.
4. Бандурка О. М. Адміністративне право України : підруч. Загальна частина. Академічний курс. Х.: Золота миля, 2021. 584 с.

5. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 8-ме, перероблене та доповнене. Київ : Алерта. 2022. 574 с.
6. Гриценко І. С. Загальне адміністративне право: підручник / І. С. Гриценко, Р. С. Мельник, А. А. Пухтецька та ін.; К.: Юрінком Інтер, 2022. 568 с.
7. Килимник І. І. Міжнародне право : конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2020. 320 с.
8. Конституційне право України : нав.-метод. посібн. для здобувачів вищої освіти / Д.С. Терлецький, М.В. Афанасьєва, Ю.Д. Батан та ін.: Одеса, 2020. 242 с.
9. Конституційне право України: підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
10. Конституційне право України: нав.-метод. посібн. для здобувачів вищої освіти / Д.С. Терлецький, М.В. Афанасьєва, Ю.Д. Батан та ін.: Одеса, 2020. 242 с.
11. Кримінальне право України : Загальна частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В.Я. Борисов, та ін., за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна, В.Я. Борисова - 6-те видання, перероблене і доповнене. Харків : Право. 2020. 584 с.
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2 томах / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П.Пшонки, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна. Вид. 5-е, доповн. Харків: Право, 2021.1416 с.
13. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації кримінальне правопорушення: підручник / за заг. ред. проф. Є. М. Моїсеєва та О. М. Джужи; наук. ред. к.ю.н., доц. І. А. Вартилицька. 2-е вид. перероб. К.: КНТ, 2021. 300 с.
14. Міжнародне право. Мультимедійний посібник. Національна академія внутрішніх справ. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/mg/lectures/lecture_1.html
15. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т./ В.В.Мицик, М.В.Буроменський, М.М.Гнатівський та ін.; за заг.ред. В.В.Мицика. Харків: Право, 2019. 624 с.
16. Основи міжнародно-правових стандартів прав людини : навч.-метод. посібник / за ред. О. В. Бігняка. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 168 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/>
17. Серьогіна С.Г., Любченко П.М., Лялюк О.Ю. Державне будівництво та місцеве самоврядування: посібник для підготовки до іспиту. Харків: Право, 2019. 212 с.
18. Сироїд Т.Л. Міжнародний захист прав людини. Міжнародне публічне право. Посібник для підготовки до ЗНО. Видавництво «Право», 2020. 494 с.
19. Тетарчук І.В. Конституційне право України. Х. : ПУЛ, 2020. 218 с.
20. Цивільне право (загальна частина) Навчально-методичний посібник. Кіріяк О. В., Пацурківський Ю. П., Гудима-Підвербецька М. М., Бурка А. В., Галкевич С. В. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 298 с.
21. Цивільне право (особлива частина): навчальний посібник / укладачі: Н. М. Процьків, В. М. Никифорак, О. В. Кіріяк, А. В. Бурка, С. В. Галкевич. За заг. ред. Н. М. Процьків, В. М. Никофорока. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
22. Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Київ: Право, 2019. 310 с.